

Norges Indskrifter med de ældre Runer.

Udgivne for

Det Norske Historiske Kildeskriftfond.

3die Bind.

Ved

Magnus Olsen.

3die Hefte,
Slutningshefte.

Christiania.

I Hovedkommission hos Jacob Dybwad.

A. W. Brøgers Bogtrykkeri A/S.

1924.

21. Tørviken B.

(Bd. I S. 283—295. II S. 555—558.)

I 1907 havde jeg Anledning til at undersøge Tørvik-Indskriften B i Originalen i Bergens Museum. Det viste sig da, at den Bd. I S. 285 meddelte Tegning (efter et Papiraftryk, hvis Træk er udfyldte med Blyant, men neppe herunder har kunnet sammenholdes med Originalen) paa adskillige, om end mindre væsentlige Punkter er unøjagtig. Paa et Fotografi, som Professor Schetelig stillede til min Raadighed, trak jeg med Blyant op de Træk, som efter min Mening er ristede. Den saaledes fremkomne Tegning dannede saa Grundlaget for en Tegning i fuld Størrelse, udført af Frøken M. Abel, og det er denne, som her meddeles til Supplering af Runebeskrivelsen Bd. I S. 287 ff. Yderligere har jeg at tilføie:

- R. 1. Bistaven er mere afrundet, end man faar Indtryk af efter Bugge's Tegning. Den er nedentil fortsat ubetydelig forbi Hovedstaven.
- R. 3. Ligesom Rygh har jeg troet at se, at de to Mellemstreger ikke berører hinanden. Den mod høire nedadgaaende Streg synes mig ikke at være fortsat saaledes som af Bugge antaget. Kvisten ved venstre Stav i den af Bugge læste Rune M sees ikke at gaa ind til Staven. Kvisten oppe til venstre er sikkert ristet.

R. 4. Der sees intet af Staven mellem þ-Runens buede Bistav og de af Bugge formodede Kviste af ʀ. Disse Kviste nedentil paa R. 4 synes ikke at gaa sammen. De berører heller ikke tydelig Runerne til høire og til venstre.

R. 5. Baade Staven og den fra Bistaven mod høire nedadgaaende Streg synes at være fortsat svagt nedover. Stavens Fortsættelse kan skimtes indtil 2,3 cm. nedenfor det Sted, hvor den lille Streg til høire gaar ud. Den Streg, som gaar ned mod høire fra Bistaven, skimtes indtil 1,7 cm. nedenfor det Sted, hvor den skjærer den stavløse u-Runes Bistav; den bøier sig jævnt nedover, saaledes at dens Spids er 0,55 cm. fra Hovedstavens Fortsættelse.

R. 7 ʀ. Høire Stav er fortsat 0,6 cm. nedover fra dens Forening med Bistaven, og venstre Stav er paa tilsvarende Maade forlænget 0,7 cm. nedover.

Til denne Indskrift har ingen vovet at meddele Tolkningsbidrag efter Bugge's Behandling af den i 1898 og 1903. Jfr. Th. von Grienberger, Göttingische gelehrte Anzeigen 1906 Nr. 2 S. 119. I Noreen's Altisl. Gramm. 3dje Udg. 1903 og 4de Udg. 1923 er Indskriften ikke opført.

Om Indskriftens Tid udtaler Schetelig (Bd. III S. 75 f.): »Runestenen Tørviken B er ialfald ikke yngre end 6te aarh., men kan være noget ældre».

S. 287, 290. Paa Fyrunga-Stenen læser Bugge ikke længere Ordene hur og kinþakubo i sin sidste Afhandling om denne Runesten i Arkiv f. nord. filol. XXII, 1905, S. 1 ff. — Paa Rök-Stenen opfatter Bugge hosli anderledes i »Der Runenstein von Rök« (Stockholm 1910) S. 130 ff.

S. 293 L. 28 f. »Jeg har nu opgivet den af mig tidligere (Norg. Indskr. S. 293) udtalte Formodning, at iorǫ skulde være Vokativ af Adjektivet for »ung« (Bugge, Aarbøger 1905 S. 153 Anm. 1).

S. 557 L. 27 ff. Ogsaa paa Eggjum-Stenen findes enkelte Runer skrevne med finere Rids end den øvrige Indskrift; jfr. Bd. III S. 174 f.

S. 557 L. 8 f. n. Henvisningen til »Almindelige Bemærkninger« udgaar.